

Program poradenských služeb

Základní škola Luže

Příloha č. 2

Krizové plány – zdravotní ohrožení

Krizové plány – zdravotní ohrožení

1. Krizový plán – žák s PAS

KRIZOVÁ SITUACE U ŽÁKA S PAS SPECIFIKA A DOPORUČENÝ POSTUP

1. CO JE DŮLEŽITÉ POCHOPIT:

- Agrese u PAS je reakcí na přetížení, úzkost nebo sensorické přepětí, ne úmyslné ubližování.
- Žák často nerozumí situaci, neumí ji sdělit nebo neví, jak jinak reagovat.
- Náhlé a nepřiměřené zásahy mohou stav zhoršit – např. výkřiky, fyzické uchopení, moralizování.

2. JAK POSTUPOVAT KROK ZA KROKEM (ŠETRná DEESKALACE)

A. PŘED KRIZÍ (prevence)

- Pravidelné sledování příznaků „přetažení“ (motorický neklid, stereotypie, zavírání očí apod.).
- Umožnit klidový prostor a samostatný únik z náročné situace bez sankcí.
- Strukturovaný režim dne, jasná pravidla a signály změn.

B. BĚHEM KRIZE

1. Zachovej klid – minimalizuj hlasové i pohybové projevy.
2. Udržuj bezpečnou vzdálenost – neporušuj osobní zónu, neblokuj cestu.
3. Nehodnotit, nekárat, nevysvětlovat – nefunguje.
4. Zjednodušené sdělení (např. „Zůstaň tady. Já počkám.“)
5. Zraková fixace – umožnit žákovi pozorovat předmět, který ho uklidňuje.
6. Dej mu čas – reaguje pomaleji, přechod k „běžnému stavu“ může trvat minuty až desítky minut.
7. Zabránit sebepoškození nebo ohrožení druhých, ale bez fyzické restrikce, pokud to není krajně nezbytné.

KRIZOVÁ SITUACE U ŽÁKA S PAS SPECIFIKA A DOPORUČENÝ POSTUP

C. PO KRIZI

- Nabídnout možnost regenerace (např. klidové místo, napít se).
- Nereagovat moralizací, ale klidným konstatováním („Vidím, že ti bylo hodně těžko. Už je líp?“).
- Nenutit k reflexi hned – někdy je třeba vyčkat i den.
- Zaznamenat situaci, zaměřit se na spouštěč a preventivní možnosti.
- Spolupráce s rodiči, příp. odborníky.

3. CO NEDĚLAT:

- Nekřičet, nezvyšovat hlas, nedávat příkazy typu „okamžitě přestaň“.
- Nepoužívat fyzický kontakt jako uklidnění (hlazení, chycení za ruku).
- Neironizovat, nevysvětlovat obrazně („děláš scény“ apod.).
- Nepřekvapovat (náhlé pohyby, nečekané věty).
- Neignorovat příznaky únavy, přetížení, hladu, žízně.

2. Krizový plán – žák s diabetem

KRIZOVÝ PLÁN - DIABETES

CO JE DŮLEŽITÉ VĚDĚT

- Diabetes je chronické onemocnění spojené s poruchou regulace hladiny cukru v krvi.
- Dítě může mít inzulinovou pumpu nebo pero a kontinuální monitor glukózy (CGM).

RIZIKOVÉ STAVY

- Hypoglykémie (nízký cukr): třes, bledost, slabost, zmatenost.
- Hyperglykémie (vysoký cukr): žízeň, únava, časté močení, bolest břicha.

POSTUP PŘI HYPOGLYKÉMIÍ

- Okamžitě podat rychlé cukry (džus, hroznový cukr, sladký nápoj).
- Zastavit fyzickou aktivitu, kontrolovat stav dítěte.
- Při ztrátě vědomí volat záchranku (155) a aplikovat glukagon (pokud je k dispozici).

POSTUP PŘI HYPERGLYKÉMIÍ

- Aplikovat inzulin (dle předpisu od lékaře)

DALŠÍ OPATŘENÍ

- Dohlédnout na konzumaci jídla po aplikaci inzulinu.
- Informovat rodiče a zapsat incident.

3. Krizový plán – žák s epilepsií

KRIZOVÝ PLÁN – EPILEPSIE

PŘÍZNAKY ZÁCHVATU

- ▷ náhlý pád
- ▷ ztráta vědomí
- ▷ záškuby končetin
- ▷ ztuhnutí těla
- ▷ pěna u úst
- ▷ křeče

OKAMŽITÝ POSTUP

- ▷ zachovat klid, zajistit bezpečí -
- ▷ odstranit nebezpečné předměty
- ▷ nedržet končetiny, nic nevkładat do úst
- ▷ měřit čas trvání záchvatu

PO ZÁCHVATU

- ▷ uložit dítě do zotavovací polohy
- ▷ zůstat s dítětem
- ▷ kontrolovat dýchání
- ▷ informovat rodiče
- ▷ zaznamenat událost

KDY VOLAT ZÁCHRANKU (155)

- ▷ záchvat trvá déle než 5 minut.
- ▷ více záchvatů bez vědomí.
- ▷ zranění nebo potíže s dýcháním

4. Krizový plán – žák s alergií na bodnutí hmyzem

KRIZOVÝ PLÁN

ALERGIE NA BODNUTÍ HMYZEM

PŘÍZNAKY PO BODNUTÍ

- ▷ místní otok, zarudnutí - běžné
- ▷ silný otok, dušnost, mdloby - možná anafylaxe

POSTUP PŘI BODNUTÍ

- ▷ zachovat klid
- ▷ odstranit žihadlo
- ▷ při příznacích anafylaxe - aplikace Epipenu
- ▷ volat záchrannou službu
- ▷ po aplikaci Epipenu kontrolovat dýchání, stav vědomí.
- ▷ při ztrátě vědomí zahájit resuscitaci

5. Krizový plán – žák s potravinovou alergií

KRIZOVÝ PLÁN POTRAVINOVÁ ALERGIE

PŘÍZNAKY, REAKCE

- ▷ svědění
- ▷ kopřivka
- ▷ otok rtů
- ▷ jazyka nebo obličeje
- ▷ dušnost
- ▷ nevolnost
- ▷ zvracení
- ▷ závratě

KRIZOVÝ POSTUP

- ▷ vyhnout se alergizující potravine
- ▷ zůstat s dítětem
- ▷ sledovat příznaky
- ▷ podat adrenalinové pero dle plánu
- ▷ volat záchranku (155)

6. Krizový plán – žák s panickou atakou

KRIZOVÝ PLÁN PANICKÁ ATAKA

PŘÍZNAKY PANICKÉ ATAKY

- ▷ Náhlý pocit úzkosti, strachu, paniky.
- ▷ Zrychlené dýchání, bušení srdce, třes, pocit na omdlení.
- ▷ Pocit, že „se něco stane“, derealizace.

OKAMŽITÝ POSTUP

- ▷ Zůstaň s dítětem, klidně mluv, dej najevo pochopení.
- ▷ Pomoz zpomalit dýchání (počítání, dýchání do dlaní).
- ▷ Odveď pozornost – např. popisování okolí, dotek pevné věci.

PO ATACE

- ▷ Dítě může být vyčerpané, ale většinou stav odezní sám.
- ▷ Umožni odpočinek, informuj rodiče.
- ▷ Zvaž kontakt se školním psychologem či poradnou.